

вх. № РД-08-110/06.02.2017 г.

Тема: „ЕЗИК – РЕЧ – КОМУНИКАЦИЯ (ВТОРИ ЕТАП)”

Финансиране: 3000 лв.

ЕКИП

Ръководител на проекта:	Преподавател/докторант/ студент
1. Проф. д-р Димитър Димитров Попов	преподавател
Членове на колектива:	преподавател
2. проф. д.ф.н. Ивелина Костова Савова	преподавател
3. проф. д-р Надка Николова Николова	преподавател
4. проф. д-р Добринка Георгиева Даскалова	преподавател
5. проф. д-р Марияна Иванова Стефанова	преподавател
6. проф. д-р Велка Александрова Попова	преподавател
7. гл. ас. д-р Николай Кънчев Николов	преподавател
8. гл. ас. д-р Анета Маринова Тихова	преподавател
9. гл. ас. д-р Албена Димитрова Баева	преподавател
10. гл. ас. д-р Камелия Валериева Колева-Иванова	преподавател
11. ст. преп. Румяна Русинова Иванова	преподавател
12. докт. Деян Владимиров Герговски	докторант
13. докт. Стефка Недялкова Александрова	докторант
14. докт. Здравка Йорданова Русева-Пеева	докторант
15. докт. Ани Георгиева Ангелова	докторант
16. Арзун Гюнайджьнова Насуфова	студент
17. Вяра Руменова Василева	студент
18. Станислава Иванова Попова	студент

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Проектът, който разработи Катедрата по български език, е заложен за период от две години, като това е вторият етап и е резултат от очертаната специфика, свързана с актуалните проблеми на съвременното езиковедство. Целта и задачите на отделните изследвания при разработването на общата проблематика са мотивирани от необходимостта в различни аспекти да се анализира сложността на съвременната българска речева комуникация като човешки феномен, разнообразието на нейните функции и спецификата на реализацията ѝ, както и ускорената динамика при промяна на нейните характеристики. Натрупаният значим изследователски опит на членовете от Катедрата по български език е гаранция за професионален подход, за задълбочено проучване на нови аспекти при разработването на избраната тема и за обособяването на перспективни научни парадигми при нейното представяне в съвременната българска лингвистична наука.

Основният принцип, който е застъпан в методологията на изследване при решаването на отделните задачи в проекта, е задълбоченият функционално-семантичен и комуникативно-прагматичен анализ в рамките на когнитивната лингвистика, социолингвистиката, текстолингвистиката, металингвистиката, анализа на дискурса и др. Това дава възможност резултатите от проучванията върху различните езикови прояви на речевата комуникация на българите да се разглеждат многоаспектни с цялата сложност, динамика и тенденции на развитие. Бяха решени конкретни задачи в

теоретичен и в практически план, проследиха се не само развойните процеси в езика, но и неговите тенденции в съвременността.

В резултат от научната работа и извършените дейности по проекта от целия му екип ще бъде издаден електронен сборник с публикации със заглавие „Език – реч – комуникация“ от УИ „Епископ Константин Преславски“ с ISBN 978-619-201-196-3.

ПУБЛИКАЦИИ ПО ПРОЕКТА

• *Монографии*

1. Попова, В. **2017**. *Ранната онтогенеза на събитийната модалност*. Шумен: Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, **2017**, 170 с. – ISBN 978-619-201-149-9

2. Попова, В. **2017**. *Похвати в изследването на детската реч*. Шумен: Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, **2017**, 160 с. – ISBN 978-619-201-155-0

• *Публикации*

1. Савова И. **2017**. Темпът на живот в културата на българите (Според езикови данни). // *Цената на словото*. Сборник в чест на 70-годишнината на проф. д-р Пенка Радева. Велико Търново: Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“, **2017**.

2. Попов, Д. **2017**. Лингвистичната персонология – нова наука в парадигмата на антропологичната лингвистика. – В: Доклади от Международната юбилейна конференция на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ (София, 15–16 май 2017 г.). Част първа. София: Институт за български език към БАН, **2017**, 34–42.

3. Popov D. **2017**. Linguistic personology – a new science in paradigm of anthropological linguistics // Jovičić T. SlobodanandMirjanaSovilj(Eds). *SpeechandLanguage (Proceedings:The 6th International ConferenceonFundamentalandAppliedAspectsofSpeechandLanguage)*. Belgrade, **2017**.

4. Попов Д., Попова В. **2017**. За мнимата стилистика на детския език. // *Българска реч*, **2017**, кн. 2, 62–71.

5. Попова В. **2017**. *Метаморфозите на думите в масмедийте*. // Юбилейна научна сесия на тема „Съвременни тенденции в езиковедските изследвания“, посветена на 85-годишнината от рождението на проф. д.ф.н. Йордан Пенчев. София: Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, **2017**.

6. Попова В. **2017**. Първи стъпки в овладяването на модалността в български език. Корпусно изследване. – В: *Морфология, синтаксис, прагматика*. Доклади от Юбилейна научна сесия „Морфология, синтаксис, прагматика“ в чест на 75-годишнината на проф. д.ф.н. РуселинаНицолова, София, 21–23 април 2016 г. София, **2017**

7. Popova V. **2017**. Onomatopoeias as Precursors of Grammar in the Ontogenesis // Jovičić T. SlobodanandMirjanaSovilj(Eds). *SpeechandLanguage (Proceedings:The 6th International ConferenceonFundamentalandAppliedAspectsofSpeechandLanguage)*. Belgrade, **2017**.

8. Стефанова, М. *Метаинформационни структури в българското речево общуване*. // Сборник по случай 70-годишнината на проф. д-р Пенка Радева.

9. Стефанова, М. *Метаезикът в българското речево общуване*. В: VIII международна научна конференция „Чуждият език и съвременното висше образование“ 23-25 юни 2017 г. – Варна

10. Стефанова, М. 2017. Провокиращите дескрипции – проява на съзнателна неучтивост в българската речева комуникация. В: II Международной научно-практической конференции «Язык в координатах массмедиа», Санкт-Петербурге 2-6 июля 2017 года.

11. Николова, Н. 2017. Пуристичният подход при кодификацията в първата граматика на новобългарския книжовен език от отец Неофит Рилски // Кръгла маса в рамките на Паисиевите четения в ПУ, 2016. (ИЗЛЯЗЛО, НЕ ЗНАМ СТРАНИЦИТЕ ОЩЕ)

12. Николова, Н. 2017. Подходи при кодификацията в първата граматика на новобългарския книжовен език от отец Неофит Рилски. // In: *Historický a sociolingvistický kontext kodifikácií slovanských spisovných jazykov*. Edit. J. Glovňa. Bratislava: Veda 2017, s. 103–112. ISBN: 978-80-89489-30-5 / EAN 9788089489305.

13. Иванова, Д., Н. Николова. 2017. (хроника) Научна конференция на Комисията за славянски книжовни езици към Международния комитет на славистите на тема „Исторически и социолингвистичен контекст на кодификацията на славянските езици (Historický a sociolingvistický kontext kodifikácií slovanských jazykov) в гр. Нитра. // Български език 64 (2017), 4, 115-122.

14. Николова, Н. 2017. Възрожденската идея за езикова чистота сред южните славяни. // В сборник по проект на КИТЛ (статия под печат)

15. Николова, Н. 2017. Персоналия за К. Вачкова в издание на Карловия университет (По повод стогодишнината на лектората по български език в Карловия университет). (персоналия под печат в сборник на Карловия у-тет)

16. Николова, Н. 2017. Норма в предисвестена криза: членните форми при имената от мъжки род – история, настояще, перспектива (статия под печат в сп. Български език)

17. Тихова, А. 2017. За някои форми на имперфекта в славянския превод на „История на Юдейската война” от Йосиф Флавий (Въз основа на Архивския хронограф в сравнение с Вилненския хронограф). // Преславска книжовна школа. Т. 16. Шумен, 2016, с. 102-109.

18. Тихова, А. 2017. За употребата на бъдеще време в славянския превод на „История на Юдейската война” от Йосиф Флавий според Архивския хронограф. // Преславска книжовна школа. Т. 17 (под печат).

19. Тихова, А. Русинова, Р. 2017. Към въпроса за употребата на сингулария тантум в съвременния български език. // Отговорността пред езика. Том 4. Шумен, 2016, с. 60-72

20. Тихова, А. 2017. Характерни езикови особености, отразени в поезията на будителя Константин Миладинов. // Славянски концепти в историята на културата (под печат).

21. Николов, Н. 2017. Религиолектът на старобългарския превод на *Огласителните слова* на свети Кирил Йерусалимски (ГИМ, Син. 478). В: Международен симпозиум Константин Преславски и неговата епоха, Шумен, 12-14 октомври 2017 г.

22. Николов, Н. 2017. Нарушена предложна реприза в старобългарския превод на *Огласителните слова* на свети Кирил Йерусалимски. В: Научна конференция, посветена на 90-годишнината на проф. Петър Илчев, София, 27 ноември 2017 г.

23. Николов, Н. 2017. Предложно-падежните конструкции в старобългарския превод на *Огласителните слова* на свети Кирил Йерусалимски // Електронното издание от научния проект на КБЕ)

24. Николов, Н. 2017. Едновърхови словесни комплекси в старобългарския превод на *Огласителните слова* на свети Кирил Йерусалимски // поредния том на Преславска книжовна школа)

25. Русинова, Р., Тихова, А. Към въпроса за употребата на сингулария тантум в съвременния български език. // В: *Отговорността пред езика*. Т.4. Шумен: Фабер, 2016, с.60-72.

26. Теофилова, Ст. 2017. Еволюция на идеите в изследванията върху словоредните модели в българския език.

27. Теофилова, Ст. 2017. Словоред на въпросителното изказване в разговорната реч. – В: Сборник с доклади от Деветнадесетата национална научна конференция за студенти и докторанти (11 – 12 май 2017 г.), Пловдив, 2017 (под печат).

28. Теофилова, Ст. 2017. Словоред на възклицателното изказване в българската разговорна реч. – В: Сборник с доклади от XXIII-тите „Епископ-Константинови четения” на тема: „Реалното и виртуалното” (19 – 21 май 2017 г.), Шумен, 2017 (под печат).

29. Русева, З. (докт.) 2016. Някои аспекти на разговорността в медийните текстове. // Сборник Медиалингвистика 2016, вып., Материали конференции "Язык в координатах массмедиа" с. 99 -101.

30. Русева, З. (докт.) 2017. Прякор-прозвище-nickname-avatar: опит за терминологично уточняване. В: Деветнадесетата национална научна конференция за студенти и докторанти, посветена на 120-годишнината от смъртта на Алеко Константинов "Пътят на словото - идеи, идеали, утопии", гр. Пловдив на 11-12 май 2017 г.